

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та
реставрації

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**КУРСОВА РОБОТА З МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ
ДИСЦИПЛІН**

Освітня програма «Образотворче мистецтво»

Першого (бакалаврського) рівня

Спеціальність **023** «Образотворче мистецтво, декоративне
мистецтво, реставрація»

Галузь знань **02** Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 8 _від “18 ”01. 2024_р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Курсова робота з методики викладання фахових дисциплін
Викладач (-і)	Кузенко Петро Ярославович - кандидат мистецтвознавства, доцент
Контактний телефон викладача	0342523429
Е-mail викладача	petro.kuzenko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації із студентами проводяться відповідно до графіку розміщеного на інформаційному стенді та сайті кафедри. Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> курсової роботи є науково-теоретичні та практичні аспекти методики викладання образотворчого мистецтва в позашкільних закладах освіти та середніх загальноосвітніх школах.</p> <p>Курсова робота з навчальної дисципліни – це вид самостійної навчально-наукової роботи з елементами дослідження, та виконується здобувачем вищої освіти самостійно під керівництвом викладача згідно із завданням, на основі набутих з відповідної і суміжних дисциплін компетентностей.</p> <p>Курсові роботи сприяють розширенню і поглибленню теоретичних знань, розвитку навичок їх практичного використання, самостійного розв’язання конкретних завдань. У процесі її написання під керівництвом викладачів студенти опановують основні методи та набувають вміння проведення наукового дослідження.</p> <p>Тематика курсових робіт повинна відповідати завданням навчальної дисципліни і тісно пов’язуватися з практичними потребами конкретного фаху. Тематика курсових робіт затверджується на засіданні кафедри та оприлюднюється на сайті кафедри.</p> <p>Здобувачам вищої освіти надається право вибору теми курсової роботи або пропонується обрати власну тему, про що подають до випускової кафедри заяву на ім’я завідувача кафедри. Темі курсових робіт за здобувачами вищої освіти закріплюються рішенням кафедри. Керівництво курсовими роботами здійснюється висококваліфікованими викладачами кафедри.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><i>Метою</i> написання курсової роботи є підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки студента із методики викладання фахових дисциплін.</p> <p>Основними цілями підготовки курсової роботи є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розвиток здібностей студента до поглибленого аналізу наукової та навчальної літератури і матеріалів мистецької діяльності із методики викладання фахових дисциплін; - розвиток уміння систематизувати та узагальнювати науковий і практичний матеріал із методики викладання фахових дисциплін; - закріплення навичок аргументованого, логічного та грамотного викладу положень із методики викладання фахових дисциплін; - удосконалення або набуття досвіду самостійної дослідницької роботи. 	

4. Програмні компетентності та результати навчання

Програмні компетентності

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ФК 13. Здатність викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти.

Результати навчання

3. Формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення.

5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

10. Володіти основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування).

11. Визначати мету, завдання та етапи мистецької та дослідницької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

12. Враховувати психологічні особливості у процесі навчання, спілкування та професійної діяльності.

15. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	
семінарські заняття / практичні / лабораторні	
самостійна робота	90

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5	«Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»	3	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
------	--------	-------------------	-------------------

Тема 1. Вибір теми курсової роботи.			6
Тема 2. Збір матеріалу по темі курсової роботи.			14
Тема 3. Підготовка Вступу, розділів роботи, висновків, списку використаних джерел.			50
Тема 4. Формування додатків.			10
Тема 5. Подання курсової роботи на перевірку на плагіат та допуск до захисту.			4
Тема 6. Захист курсової роботи.			6
			90

6. Система оцінювання дисципліни

<p>Загальна система оцінювання курсової роботи</p>	<p>Оцінювання з навченої дисципліни проводиться з метою перевірки знань і вмінь студентів, виявлення якості засвоєних компетентцій, формування рейтингу успішності. Оцінювання результатів навчання відбувається на принципах систематичності, об'єктивності та прозорості.</p> <p>Загальна система оцінювання освітніх компонентів є уніфікованою в межах Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Оцінювання результатів навчання відбувається згідно положення «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» розміщеного на сайті університету: http://surl.li/cxyaal</p> <p>Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти визначені у Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника: http://surl.li/wourzp</p>
--	--

<p>Вимоги до курсової роботи</p>	<p>Загальними вимогами до курсової роботи є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - узгодження відповідності теми роботи спеціальності; - визначення актуальності теми дослідження та її відповідність сучасному стану науки; - виконання дослідження у руслі сучасних наукових тенденцій; - дотримання чіткості формулювання та дотримання мети досліджуваної проблеми; - чітке визначення наукового апарату дослідження (мети, завдання роботи, об'єкту, предмету дослідження тощо); - ґрунтовний аналіз наукової літератури з теми дослідження; - висвітлення результатів особисто проведених наукових досліджень; - достовірність отриманих результатів; - змістовність, грамотність, логічність викладу матеріалу; - аргументованість висновків; - можливість практичного застосування результатів роботи та її апробація. <p><i>Курсова робота повинна містити такі складові:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) титульний аркуш; 2) зміст; 3) вступ; 4) основна частина: розділи, підрозділи; 5) висновки; 6) список використаних джерел; 7) додатки.
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Умови допуску до підсумкового контролю визначаються в Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf) та згідно положення «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» розміщеного на сайті університету: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf</p> <p>Перед захистом курсової роботи студенти подають її на перевірку на плагіат. Процедура перевірки на плагіат</p>

регулюється Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Перевірка на плагіат відбувається не пізніше ніж за 20 днів до захисту курсової роботи. Для проведення перевірки студенти подають на кафедру: 1. Курсову роботу в роздрукованому форматі та електронній формі; 2. Заяву щодо самостійності виконання курсової роботи та ідентичності друкованої версії курсової роботи з електронною версією роботи.

Система виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості перевіряє курсову роботу та формує звіт подібності. Звіт подібності є одним із документів, на підставі яких кафедра приймає рішення про оригінальність роботи.

За 2 тижні до захисту науковий керівник перевіряє курсову роботу та при дотриманні всіх вимог допускає її до захисту. У випадку, якщо здобувач освіти узгодив зміст роботи з керівником, повідомляв керівника про стан написання роботи, вчасно здав роботу, але не розкрив тему, не дотримався вимог щодо оформлення роботи та за наявності інших порушень, науковий керівник, вказавши на недоліки, повертає курсову роботу на доопрацювання із зазначенням кінцевого строку здачі роботи керівнику на перевірку.

До захисту не допускаються курсові роботи:

- подані із порушенням визначених термінів здачі курсових робіт на кафедру;
- зміст яких не відповідає затвердженій на кафедрі тематиці;
- списані повністю або частково;
- попередня оцінка яких до захисту, відповідно до встановлених критеріїв, становить менше 40 балів.

У випадку недопущення до захисту курсової роботи науковий керівник складає відповідну доповідну записку на ім'я завідувача кафедри.

Допущені до захисту роботи студенти оформляють у папку і здають на кафедру за 3 дні до захисту.

Підсумковий контроль

Вивчення дисципліни передбачає залік в кінці семестра.

Підсумкова оцінка виставляється під час захисту курсової роботи.

На захисті курсової роботи здійснюється перевірка самостійності виконання студентом курсової роботи, Встановлюється наскільки глибоко здобувач освіти розуміє матеріал теми, чи правильно пояснює подані в роботі висновки.

Захист курсової роботи відбувається перед комісією у складі трьох викладачів кафедри за участю керівника курсової роботи, склад якої затверджується на засіданні кафедри.

На захисті курсової роботи студент виголошує 4-5-ти хвилинну доповідь, що висвітлює основні результати проведеного дослідження і відповідає на запитання членів комісії.

Навчання оцінюється за 100 бальною шкалою.

Шкала оцінювання			
Університетська	Національна		Шкала ЄКТС
90-100	5	відмінно	A
80-89	4	добре	B
70-79			C
60-69	3	задовільно	D
50-59			E
26-49	2	Незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX
1-25			

Критерії оцінювання курсової роботи:

Знання оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до *національної шкали* за такими критеріями:

"відмінно" - виставляється за ґрунтовно виконану роботу тоді, коли здобувач освіти демонструє вільне володіння матеріалом з обраної теми, використовує наукову

	<p>термінологію, широко застосовує наукові джерела і дає їм критичну оцінку, самостійно здійснює аналіз джерельної бази, використовує сучасні методи наукових досліджень, вміло поєднує теоретичні надбання з практикою, а робота відповідає усім необхідним вимогам.</p> <p>- "Добре" - виставляється за ґрунтовно виконану роботу, сумлінно підготовлений захист та вміле викладання і знання матеріалу. Однак на захисті допускаються певні неточності в трактуванні окремих питань, простежуються труднощі в їх теоретичному узагальненні або практичному спрямуванні, не використано достатньої кількості наукових джерел.</p> <p>- "Задовільно" - виставляється, якщо здобувач освіти виконав роботу відповідно до вимог, загалом орієнтується в обраній темі, але не може достатньо аргументовано сформулювати висновки, логічно пов'язати теоретичні узагальнення з практикою, відчуває значні труднощі в аргументованому викладі досліджуваних проблем, недостатньо переконливо захищає курсову роботу.</p> <p>- "Незадовільно" - виставляється тоді, коли курсова робота має суттєві недоліки, не відповідає встановленим вимогам, а її автор не орієнтується в питаннях теми, не опанував мінімум наукових джерел, не володіє необхідним понятійним апаратом та матеріалом з теми наукового дослідження.</p> <p>Здобувач вищої освіти, який без поважної причини не подав курсову роботу у зазначений термін або не захистив її, вважається таким, що має академічну заборгованість. При отриманні незадовільної оцінки здобувач вищої освіти за рішенням комісії виконує курсову роботу за новою темою або доробляє попередню роботу в термін, визначений керівником навчального підрозділу.</p>
--	--

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність:

Політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначено в таких документах ЗВО:

1. Положенні про запобіганні академічному плагіату (нова редакція) у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника: <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/nova-redaktsiia-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf>

метою якого є запобігання та виявлення плагіату в наукових, навчально- і науково-методичних роботах науково-педагогічних працівників, здобувачів всіх освітніх ступенів (ОС) та форм навчання; розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійності й індивідуальності при

створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

2. Положенні про Комісію з питань етики та академічної доброчесності (нова редакція), <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>, в якому зазначаються права та обов'язки комісії, вимоги до її складу та порядок роботи;

3. Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція), <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Кодексу-честі-Прикарпатського-національного-університету-імені-Василя-Стефаника-1.pdf>, в якому принцип академічної доброчесності сформульовано як один із основних принципів поведінки члена університетської громади.

Відвідування занять

Очікується, що всі студенти будуть консультуватися у наукового керівника та вчасно виконувати всі етапи роботи.

Додаткові бали

За рішенням кафедри здобувачам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів тощо, можуть присуджуватися додаткові бали.

Неформальна освіта

Неформальна освіта регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

1. Рекомендована література

1. Волкова Н.П. Педагогіка.-Навчальний посібник. Київ. 2007. 616 с.
2. Вдовиченко Р. П. Навчально-методичний посібник «Самостійна робота студентів з курсу «Педагогіка» (для дистанційної форми навчання). Миколаїв: СПД Румянцева Г. В., 2021. 182 с.
3. Гнатюк М. В. Образотворче і декоративно-прикладне мистецтво (основи образотворчої грамоти) : навч.-метод. Посіб. Ч. 1. Івано-Франківськ : ЯРИНА, 2016. 196 с. : іл.
4. Каламбет С.В., . Іванов, Ю.В. Півняк Ю.В. Методолія наукових досліджень: Навч. посіб. Вид-во Маковецький, 2015. 191 с.
5. Кардашов В.М. Теорія і методика викладання образотворчого мистецтва: Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. Видавничий дім «Слово», 2017. 296 с.
6. Козирев М. П. Соціальна педагогіка: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. 352 с.
7. Красовська О. О. Образотворче мистецтво з методикою викладання у початковій школі : навч. посібник. / О. О. Красовська, – Львів.: «Новий Світ2000», 2020. – 292 с.
8. Лемешева Н.А. Образотворче мистецтво у нашому житті. Черкаси. 2015. 154 с.
9. Лемешева Н.А., Кондратюк Н.В. Методика навчання мистецтва (Образотворче мистецтво) 9 клас. Навчально-методичний посібник. Черкаси. 2014. 124 с.
10. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти. К.: Вища школа, 2002. 156 с.
11. Майборода І.Е. Образотворче мистецтво з методикою навчання: курс лекцій до предмета для студентів денної та заочної форми навчання напряму підготовки 6.010102 «Початкова освіта». Мукачево: МДУ, 2017. 41 с.
12. Методичні рекомендації і приклади реалізації НУШ у 5-6 класах на основі досвіду освітян столиці: природнича, математична, інформатична, технологічна, соціальна і здоров'ябережувальна галузі: [Навчально-методичний посібник]. / [кол. авт.: І.

Воротникова, В. Заплатинський, Л. Рак, І. Філоненко, та ін.]: за заг. ред. І.П. Воротникової. К.: ФОП Ямчинський О.В., 2022. 188 с.

13. Нагачевська З.І. Педагогіка : навч.-метод. посіб. для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (спеціалізація історія). Івано-Франківськ: НАІР, 2020. 144 с.

14. Максимюк С.П. Педагогіка. Навчальний посібник. Київ. 2005. 667 с.

Освіта в умовах воєнного стану: виклики, розвиток, повоснні перспективи. Інформаційно-аналітичний збірник. Київ: МОН, 2023. 64 с.

15. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна та мистецька: Навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2005. 360 с.

16. Турчин Т. М. Т 89 Методика навчання освітньої галузі «Мистецтво»: навч.-метод. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2021. 281 с.

17. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень: Навч. посібник. К.: Видавничий Дім «Слово», 2004. 240 с.

18. Шишкіна Є.К., Носирєв О.О. Методологія наукових досліджень [Текст]: навч. посіб. Х.: Вид-во «Діса плюс», 2014. 200 с.

Допоміжна

1. Фіцула М.М. Педагогіка: посібник. К.: Видавничий центр «Академія». 2002. 515 с.

Інформаційні ресурси

1. Образотворче мистецтво з методикою викладання. UPL: <https://studfile.net/preview/5185909/>

2. Гнатюк М. В. Образотворче і декоративно-прикладне мистецтво (основи образотворчої грамоти). UPL: <http://194.44.152.155/elib/local/2815.pdf>

3. Державні санітарні правила і норми влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів UPL: <http://mon.gov.ua/content/derz-stan.pdf>

Викладач _____ доц. Кузенко П.Я.